

NACKA TINGSRÄTT
Miljödomstolen
Enhet 3

DOM
2010-02-17
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr [REDACTED]

ANKOM

2011-02-22

KLAGANDE

[REDACTED]
Ombud: Jur.känd. Emelie Andersson
LEGIO Advokatfirma AB
Box 5779
114 87 Stockholm

MOTPART

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun
Box 808
761 28 Norrtälje

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Stockholms län beslut den 28 juni 2010 i ärende nr [REDACTED]
se domsbilaga 1

SAKEN

Strandskyddsdispens

DOMSLUT

Miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut och meddelar dispens från bestämmelserna om strandskydd för uppförande av ateljé och förråd inom den tomtavgränsning på fastigheten [REDACTED] som framgår av domsbilaga 2.

BAKGRUND

Den 21 december 2009 beslutade Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun att bevilja [REDACTED] strandskyddsdispens för uppförande av ateljé och förråd på fastigheten [REDACTED]. Länsstyrelsen i Stockholms län omprövade kommunens beslut och upphävde strandskyddsdispensen med i huvudsak motiveringen att vägen inte har avskiljande effekt, att platsen kan betraktas som en åkerholme med stora och gamla träd som utgör livsmiljöer och reträttplatser för många växt- och djurarter, att platsen är väl avskild från övrig bebyggelse samt att byggnationen inte skulle trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och bevarande av goda livsvillkor för växt- och djurlivet.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att han ska beviljas dispens från strandskyddsbestämmelserna för uppförande av ateljé och förråd på sin fastighet [REDACTED].

Som grund för sitt yrkande har han anfört i huvudsak följande. Strandskyddets syfte är bl.a. att skydda allemansrätten, dock inte att helt förbjuda byggnationer där det inte finns någon allemansrätt. Till sådana områden där allemansrätten är utsläckt hör åkermark, vilket i detta fall finns belägen runt den aktuella platsen. Området utgörs alltså inte av allemansrättslig naturmark. Fastigheten [REDACTED] är väl avskild från strandområdet av en väg som är farbar året runt och nyttjas av både fritids- och permanentboende. Längs med den aktuella vägen går en elledning med därtill hörande elstolpar, vilket ytterligare förstärker avgränsningen mellan strandområdet och den planerade byggplatsen. Vägens storlek bör inte tillmätas någon betydelse då den i praktiken har en avskiljande effekt. Strandlinjen torde ha ett närmast obetydligt allemansrättsligt intresse då vattenbotten är dyg och strand i praktiken saknas. Trots länsstyrelsens uppfattning om att dylika omständigheter är oväsentliga, spelar de i praktiken en betydande roll eftersom människor tenderar att välja andra platser att bada och utöva friluftsliv på. Tillgängligheten för båtar är begränsad eftersom vattnet endast är 55 cm djupt vid vikens smalaste passage ut till nästa vik. Badplatser finns belägna vid en udde på östra delen av fastigheten. Den udden har gjorts tillgänglig för allmänheten med en stig och ett område avskilt för

kobete. Cirka 500 meter från den badplatsen finns ytterligare en sandstrand med möjlighet till parkering. Det är på den udden, snarare än på den västra delen av fastigheten där den tilltänkta byggnaden skulle stå, som människor utövar bad- och friluftsliv. Slutligen har länsstyrelsen inte tagit ställning i den helt avgörande frågan, nämligen avvägningen mellan den enskildes möjlighet att utöva sin äganderätt å ena sidan, och allemansrätten å den andra. Det kan inte vara meningen att allemansrätten ska gå före utövandet av äganderätten på en plats som den aktuella, där allemansrätten redan är utsläckt, och där behovet av allemansrätt alltså inte ens finns att ta hänsyn till.

Länsstyrelsen har yttra sig över överklagan och vidhållit sitt beslut samt anført i huvudsak vad som framgår av det överklagade beslutet.

DOMSKÄL

Miljödomstolen har företagit syn på fastigheten [REDACTED]

Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 13-15 §§ miljöbalken framgår bl.a. följande. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen. Det kan emellertid utvidgas till högst 300 meter. Vidare framgår att det inom strandskyddsområde inte får uppföras byggnader eller utföras anläggningar eller anordningar om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt.

Kommunen får meddela dispens från detta förbud enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken i det enskilda fallet om det finns särskilda skäl. De särskilda skäl som kan gälla vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet framgår av 7 kap. 18 c och d §§ miljöbalken.

Ett beslut om att ge dispens från strandskyddet ska, enligt 7 kap. 18 f §, inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna eller anläggningarna säkerställa fri passage för allmänheten och bevara goda livsvillkor för

djur- och växtlivet. I ett dispensbeslut ska det även anges i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Av 7 kap. 25 § miljöbalken framgår att vid prövning av frågor om strandskyddsdispens ska hänsyn tas även till enskilda intressen och att en inskränkning i den enskildes rätt att använda mark eller vatten inte får gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Enligt motiven till miljöbalken förutsätter en inskränkning från det allmännas sida av enskilds rätt att använda sin egendom att det föreligger en rimlig balans eller proportionalitet mellan vad det allmänna vinner och den enskilde förlorar på grund av inskränkningen. Detta innebär att en myndighets ingripande mot en enskild inte får gå utöver vad som är erforderligt för ändamålets vinnande, se prop. 1997/98:45, del 1, s. 321.

Dispens från det förbud som strandskyddet innebär får enligt 7 kap. 26 § miljöbalken ges endast om det är förenligt med förbudets syfte, dvs. att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Bedömning

Inledningsvis kan konstateras att det råder utökat strandskyddsområde om 300 meter vid fastigheten.

Miljödomstolen kan, efter att ha företagit syn på den aktuella platsen, konstatera följande. Platsen för de planerade byggnaderna utgörs av lägre bergsrygg. Platsen är omgiven av ängsmark och det finns endast ett fåtal träd på bergsryggen. Inga av träden kan anses vara av större eller äldre karaktär. Området i närheten av de planerade byggnaderna saknar helt träd och uppförandet kommer inte att kräva att någon avverkning sker. Bergsryggen som sådan är därmed att anses som tämligen ordinär och får ur strandskyddshänseende anses ha ett ytterst begränsat värde för växt- och djurlivet.

Avståndet mellan stranden och platsen för planerade byggnader uppgår till ca 280 meter. Mellan platsen för byggnaderna och stranden löper vidare en grusväg.

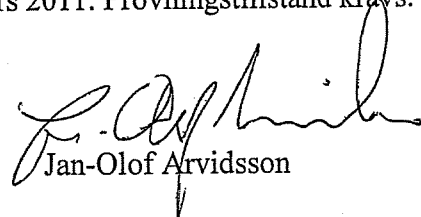
Området får således vid en samlad bedömning anses väl avskilt från området närmast strandlinjen. Dessutom kan tilläggas att stranden är delvis ianspråktagen av bryggor och bastu samt ett bostadshus.

Domstolen finner med hänsyn till vad som anförts ovan att det är förenligt med strandskyddets syfte att bevilja sökt dispens. Klagandens talan ska följaktligen vinna bifall. Dispens ska således meddelas i enlighet med vad som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (DV 427)

Överklagande, ställt till Miljööverdomstolen, Svea hovrätt, ska ha inkommit till miljödomstolen, Nacka tingsrätt, senast den 10 mars 2011. Prövningstillstånd krävs.

Johan Svensson

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Johan Svensson, ordförande, och miljørådet Jan-Olof Arvidsson. Föredragande har varit tingsnotarien Carl Söderlund.